

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิด โดยบูรณาการไตรสิกขากับจิตบำบัดตามแนวทางเทียร์

สุภาภรณ์ ทองน้อม *

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิดโดยบูรณาการไตรสิกขากับจิตบำบัดตามแนวทางเทียร์

วิธีการศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิดโดยบูรณาการไตรสิกขากับจิตบำบัดตามแนวทางเทียร์ของศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวน 20 ครอบครัว รวมทั้งสิ้น 50 คน แบ่งเป็นเยาวชน 20 คน อายุระหว่าง 15 - 17 ปี และผู้ปกครอง 20 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือกเข้ากลุ่มของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และแบบประเมินไตรสิกขาโดยให้เยาวชนประพฤติกรรมตนเองและผู้ปกครองประเมินเยาวชน โดยทำการประเมินช่วงก่อนและหลังการเข้าโปรแกรม และประเมินในช่วงติดตาม 1 และ 3 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างด้วย t-test

ผลการศึกษา 1) เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ระหว่างก่อนเข้าโปรแกรมฯ กับหลังการเข้าโปรแกรมฯ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนเข้าโปรแกรมฯ กับระยะติดตาม 1 เดือนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนเข้าโปรแกรมฯ กับระยะติดตาม 3 เดือน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาจากการประเมินตนเองระหว่างก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมฯ และก่อนเข้าโปรแกรมฯกับระยะติดตาม 1 เดือน และ 3 เดือน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาระหว่างการประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมิน หลังการเข้าโปรแกรมฯ และระยะติดตาม 1 เดือนและ 3 เดือน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์, ไตรสิกขา, จิตบำบัดตามแนวทางเทียร์, เยาวชนที่กระทำผิด

Developing Emotional Quotient of juvenile offenders by using the integration of Threefold and Satir's Model Therapy.

*Supaporn Thongnim **

ABSTRACT

Objective : The purpose of this research is to study the effect of a program of Developing Emotional Quotient of juvenile offenders by using the integration of Threefold and Satir's Model Therapy.

Method : This research is the experimental research. The samples are juvenile offenders who attended The Counseling and Conferencing Center of the central of juvenile and family court. The 40 samples are studied and consist of 20 juveniles and their 20 lawful guardians (according to researcher's criteria). These juveniles are assessed before and after the research. These juveniles must participate 5 sessions and are followed up 2 times, after 1 month and 3 months. The methodology used in this research were the Emotional Intelligence Test and Behavior Evaluation by Threefold. All data are collected before and after each session and follow up consistently up to 3 months. Data is analyzed by using percentage, mean, standard deviation and comparison of mean difference by t-test.

Results : (1) The result of Emotional Intelligence Test before and after participating session shows a significant level of 0.01 (2) The result of Model of Behavior Evaluation by Threefold before and after participating session and the result of before and after 1 month and 3 months' follow up show similar result at a significant level of 0.01. On the other hand, the result of juveniles's evaluation of themselves and lawful guardian's evaluation on the juveniles does not have any significant level.

Keywords : Emotional Quatient, Threefold, Satir's Model therapy , Juvenile offender.

* *Psychologist. the central of juvenile and family court, Bangkok*

บทนำ

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและเข้าสู่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีจำนวนมากจากสถิติของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ในศูนย์ให้คำปรึกษาและแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและได้รับการประกันตัวและส่งเข้าสู่ศูนย์ให้คำปรึกษาฯ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นจำนวน 1,846 คดี โดยส่วนใหญ่ที่พบคือ คดียาเสพติด จำนวน 710 คดี คิดเป็นร้อยละ 40.2 อันดับที่ 2 คือ คดีลักทรัพย์จำนวน 397 คดี คิดเป็นร้อยละ 22.5 อันดับที่ 3 คือ คดีทำร้ายร่างกายจำนวน 240 คดี คิดเป็นร้อยละ 13.6 และ คดีอื่นๆ จำนวน 166 คดี คิดเป็นร้อยละ 9.4 ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ที่พบมาจากปัญหาครอบครัว รองลงมาคือสภาพความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม และ สภาพเศรษฐกิจ โดยจากสถิติพบว่าส่วนมากเด็กและเยาวชน พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 790 ราย คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาคือ ครอบครัวหย่าร้างโดยแบ่งเป็น พักอยู่กับมารดา จำนวน 357 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4 อันดับที่ 3 พักอยู่กับญาติ 293 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.7 อันดับที่ 4 พักอยู่กับบิดา จำนวน 178 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.1 (ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง, 2557) เห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาโดยส่วนมากมักเกิดจากการขาดการอบรมชี้แนะในทางที่ถูกต้อง ขาดตัวอย่างที่ดีไม่ได้รับความอบอุ่น ขาดความรักและความเข้าใจ ขาดการสื่อสารภายในครอบครัว มีเวลาในการอยู่ด้วยกันกับครอบครัวน้อย ทำให้เด็กและเยาวชนขาดที่พึ่งที่ไว้ใจได้ การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงตามสมัยโลกาภิวัตน์ การเข้าถึงคอมพิวเตอร์ เด็กติดเกม ติดเพื่อนและการปรับตัวไม่ถูกต้อง เด็กและเยาวชนไม่สนใจศีลธรรม ขาดต้นแบบและการขัดเกลาทางจิตใจ ซึ่งอาจส่งผลต่อการกระทำความผิดของเยาวชนได้

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำความผิดโดยใช้หลักไตรสิกขาร่วมกับจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์ในการช่วยเหลือเยาวชนที่กระทำความผิดและครอบครัวโดยบูรณาการหลักพุทธศาสนาร่วมกับของจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์โดยใช้ความรู้ทางตะวันออกคือ ด้วยหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ มาช่วยเป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงและเติบโตจากภายในใจซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก สามารถรับและให้การช่วยเหลือผู้อื่นได้ ตลอดจนสามารถจัดการกับอารมณ์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

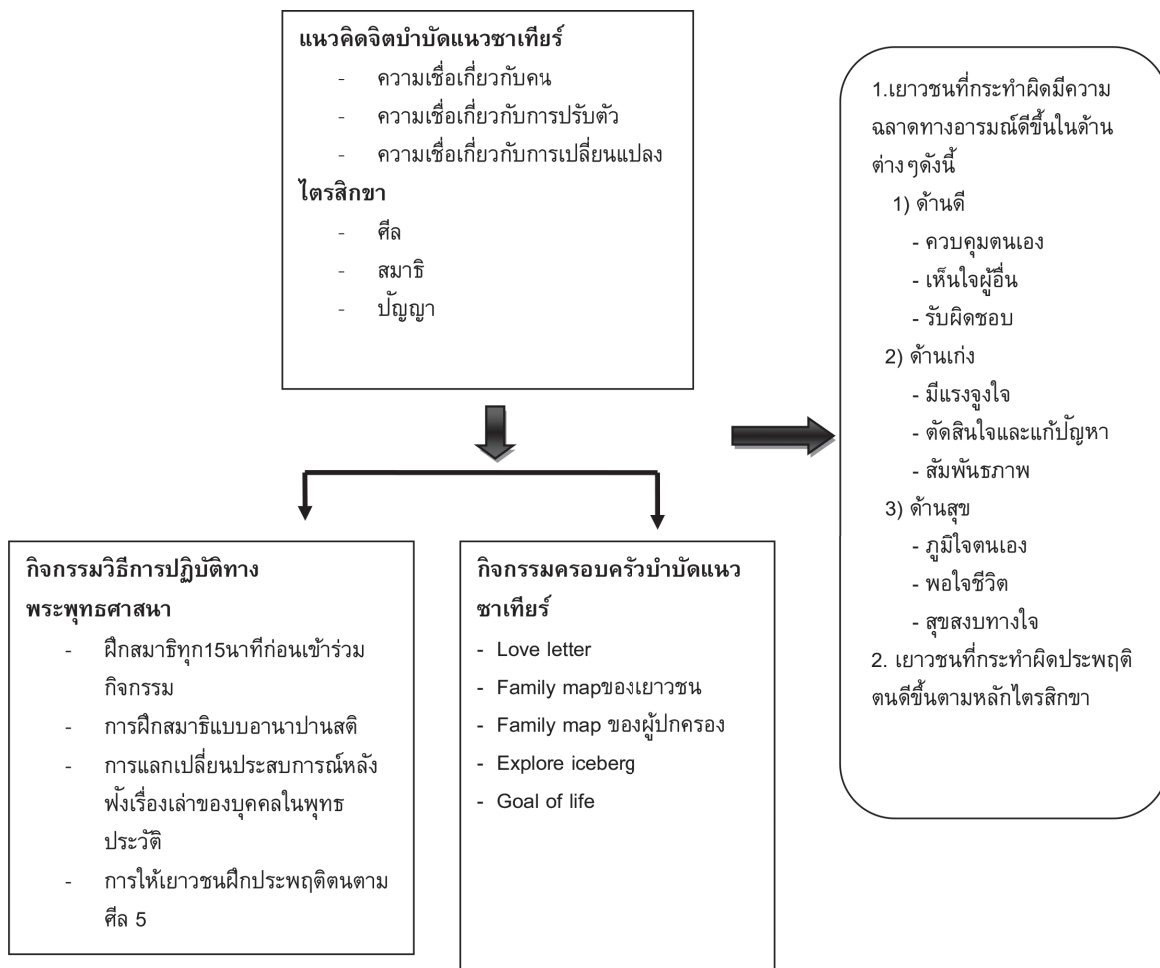
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำความผิดโดยบูรณาการไตรสิกขา กับจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์

สมมติฐานในการวิจัย

1. เยาวชนที่กระทำความผิดมีคะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยบูรณาการไตรสิกขากับจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์
2. หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม เยาวชนที่กระทำความผิดประพฤติดนดีขึ้นตามหลักไตรสิกขา โดยพฤติกรรมจากการประเมินตนเองไม่แตกต่างกับผู้ปกครองประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Pretest-Posttest Single Group Design

โดยได้รับการส่งเข้าศูนย์ให้คำปรึกษาปีงบประมาณ 2558 ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนที่กระทำผิดอายุระหว่าง 15 - 17 ปีและครอบครัวของเยาวชน โดยเยาวชนได้รับการส่งเข้าศูนย์ให้คำปรึกษาจำนวน 20 ครอบครัว แบ่งเป็น เยาวชนจำนวน 20 ราย และผู้ปกครองของเยาวชนจำนวน 20 ราย รวมทั้งสิ้น

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนที่กระทำผิดอายุระหว่าง 15 - 17 ปี และครอบครัว

จำนวน 40 ราย ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์คัดเลือกการเข้ากลุ่มที่ตั้งไว้ดังนี้

1. เยาวชนที่ได้รับการส่งให้เข้าศูนย์ให้คำปรึกษาและแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ผู้เข้าร่วมกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี โดยกระทำความผิดเป็นครั้งแรก จำนวน 20 ราย และเข้าร่วมโปรแกรมครบทุกครั้ง

2. เยาวชนมีสติสัมปชัญญะอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยไม่มีอาการทางจิต/ประสาท อาการทางสมอง หรือมีอาการถอนยาหรืออาการต่างๆจากการเลิกยาเสพติด

3. ผู้ปกครองสามารถมาได้ตามนัดที่นัด ผู้ปกครองทุกครั้ง และต้องเป็นผู้ดูแลที่อยู่ใกล้ชิดหรืออยู่บ้านเดียวกันกับเยาวชนเท่านั้น เนื่องจากผู้ปกครองต้องสังเกตและประเมินพฤติกรรมหลังเข้าร่วมโปรแกรม และในระยะติดตามผล 1 เดือน และ 3 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินในด้านต่างๆ และโปรแกรมซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในเด็กอายุ 12 - 17 ปี

2. แบบประเมินพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขา โดยให้เยาวชนประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมินเยาวชน

3. โปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิดโดยบูรณาการไตรสิกขากับจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดของซาเทียร์ (Satir's Model) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโปรแกรม

3.2 สร้างโปรแกรมฯ โดยกำหนดกระบวนการของกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

เทคนิควิธีการให้คำปรึกษารายบุคคล ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาและประยุกต์จากแนวคิดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดของซาเทียร์ เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำผิดและบูรณาการกับความรู้ไตรสิกขาทางพุทธศาสนาและเสนอผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

3.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่า IOC และนำโปรแกรมฯ ไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมฯ จำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และติดตามทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 3 เดือน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลก่อน (Pre-test) การวิจัยด้วยแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในเด็กอายุ 12 - 17 ปี และแบบประเมินพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขา โดยให้เยาวชนประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมิน

2. ดำเนินการทำกลุ่มบำบัดกับกลุ่มตัวอย่างทุกวันศุกร์ เวลา 9.00 - 12.00 น. จำนวน 5 ครั้งๆ ละ 3 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3. เก็บข้อมูลหลังการวิจัย (Post-test) ด้วยแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในเด็กอายุ 12 - 17 ปี และแบบประเมินพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขา โดยให้เยาวชนประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมิน

4. ติดตามทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 3 เดือน และเก็บข้อมูลระยะติดตาม (Follow up) ในเดือนที่ 1 และเดือนที่ 3 ด้วยแบบประเมินเหมือนในข้อ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยใช้สถิติ Pair t-test dependent และการเปรียบเทียบพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างหลังจากเข้าโปรแกรมฯ ระหว่างการประเมินจากตนเองและผู้ปกครอง โดยใช้สถิติ Independent t-test

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือเยาวชนและผู้ปกครองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยบูรณาการพุทธจิตวิทยาร่วมกับจิตบำบัดตามแนวชาเทียร์ จำนวน 20 ครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยเยาวชนจำนวน 20 ราย และ ผู้ปกครองจำนวน 20 ราย รายละเอียดดังนี้ คือ บิดามารดาของเยาวชนส่วนมากอยู่ในสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 50 หย่าร้างหรือแยกทางกัน ร้อยละ 40 บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 5 และบิดามารดาเสียชีวิตทั้งคู่ ร้อยละ 5 ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเยาวชนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนมากมีอายุ 17 ปี ร้อยละ 50 รองลงมาอายุ 16 ปี ร้อยละ 25 และอายุ 15 ปี ร้อยละ 25 ตามลำดับ ด้านสภาพสมรสของเยาวชน ซึ่งหมายถึงการอยู่กินฉันท์สามีภรรยา (ในความเป็นจริง ไม่ใช่ตามกฎหมาย) พบว่า เยาวชนส่วนมากยังเป็นโสด คือ ยังไม่เคยมีคู่รักหรือคู่ครอง ร้อยละ 75 มีคู่รักหรือคู่ครอง

แต่อยู่คนละบ้าน ร้อยละ 20 และมีคู่ครองอยู่ในบ้านเดียวกัน ร้อยละ 5 ตามลำดับ ด้านวุฒิการศึกษาพบว่า ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีมัธยมปลายร้อยละ 40 โดยเรียนอยู่ในระบบและการศึกษานอกโรงเรียน รองลงมา คือ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 20 ไม่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 15 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 15 และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 10 ตามลำดับ

ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เยาวชนว่างงานมากที่สุดร้อยละ 45 รองลงมาคือเรียนและช่วยผู้ปกครองทำงานร้อยละ 25 รับจ้างร้อยละ 20 และ ค้าขายร้อยละ 10 ตามลำดับ เมื่อผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมฯ และติดตามจนครบ 3 เดือน พบว่า เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพ โดยเยาวชนที่ว่างงานได้ไปหาที่สมัครเรียนและเข้าศึกษาต่อทั้งในระบบเรียนในระบบ คือเรียนในระดับปวช.และแบบเรียนนอกระบบหรือ กศน.โดยเยาวชนกลับไปเรียนหนังสือจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และว่างงานเหลือเพียงร้อยละ 10 ส่วนเยาวชนที่ทำงานรับจ้างและค้าขาย ร้อยละ 20 และ ร้อยละ 10 ยังทำอยู่เช่นเดิม ซึ่งผู้ปกครองรายงาน ว่า เยาวชนมีความขยันและกระตือรือร้น รับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่และร้อยละของลักษณะอาชีพของเยาวชนก่อน หลังเข้าโปรแกรม และติดตามครบ 3 เดือน

ลำดับที่	ลักษณะอาชีพ	ก่อนเข้าโครงการ		หลังเข้าโครงการ และติดตามครบ 3 เดือน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ว่างงาน	9	45	2	10
2	รับจ้าง	4	20	4	20
3	ค้าขาย	2	10	2	10
4	เรียนหนังสือ	5	25	12	60

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม เมื่อเยาวชนที่กระทำผิดและได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยบูรณาการพุทธจิตวิทยาร่วมกับจิตบำบัดตามแนวชาเทียร์ พบว่า มีความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนเข้าโปรแกรม กับระยะติดตาม 1 เดือน พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนเข้าโปรแกรม กับระยะติดตาม 3 เดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2, 3 และ 4

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนน EQ ของเยาวชนก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม จำแนกรายด้าน

ด้าน	ด้านย่อย	ก่อน		หลัง		t	P-value
		Mean	SD	Mean	SD		
ดี	1.1 ควบคุมตนเอง	17.40	3.102	19.25	2.673	-4.883	.000**
	1.2 เห็นใจผู้อื่น	17.10	2.174	19.85	2.368	-5.213	.000**
	1.3 รับผิดชอบ	18.25	2.826	20.30	2.774	-3.901	.001**
เก่ง	2.1 มีแรงจูงใจ	16.80	3.088	19.10	2.845	-4.945	.000**
	2.2 ตัดสินใจและแก้ปัญหา	16.30	2.904	18.00	3.434	-4.013	.001**
	2.3 สัมพันธภาพ	16.90	1.832	19.00	2.052	-4.182	.001**
สุข	3.1 ภูมิใจตนเอง	11.50	1.762	12.80	1.824	-3.442	.003**
	3.2 พอใจชีวิต	18.45	3.252	20.45	2.892	-3.008	.007**
	3.3 สุขสงบทางใจ	16.50	2.115	18.60	2.998	-7.208	.000**

**P< .01

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคะแนน EQ ของเยาวชนก่อนและระยะติดตาม 1 เดือน จำแนกรายด้าน

ด้าน	ด้านย่อย	ก่อนเข้า		ติดตาม 1 เดือน		t	P-value
		Mean	SD	Mean	SD		
ดี	1.1 ควบคุมตนเอง	17.40	3.102	19.50	2.482	-3.650	.002**
	1.2 เห็นใจผู้อื่น	17.10	2.174	19.40	2.088	-4.124	.001**
	1.3 รับผิดชอบ	18.25	2.826	20.30	2.273	-3.604	.002**
เก่ง	2.1 มีแรงจูงใจ	16.80	3.088	19.15	2.661	-3.127	.006**
	2.2 ตัดสินใจและแก้ปัญหา	16.30	2.904	18.40	2.137	-3.020	.007**
	2.3 สัมพันธภาพ	16.90	1.832	18.80	2.308	-3.226	.004**
สุข	3.1 ภูมิใจตนเอง	11.50	1.762	13.00	1.589	-2.969	.008**
	3.2 พอใจชีวิต	18.45	3.252	21.80	1.936	-5.394	.000**
	3.3 สุขสงบทางใจ	16.50	2.115	20.10	2.174	-7.208	.000**

**P< .01

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคะแนน EQ ก่อนเข้าโปรแกรมและระยะติดตาม 3 เดือน หลังการเข้าร่วมโปรแกรม จำแนกรายด้าน

ด้าน	ด้านย่อย	ก่อน		ระยะติดตาม 3 เดือน		t	P-value
		Mean	SD	Mean	SD		
ดี	1.1 ควบคุมตนเอง	17.40	3.102	19.65	2.978	-3.608	.002*
	1.2 เห็นใจผู้อื่น	17.10	2.174	18.50	2.464	-2.504	.022*
	1.3 รับผิดชอบ	18.25	2.826	20.15	2.720	-4.254	.000**
เก่ง	2.1 มีแรงจูงใจ	16.80	3.088	19.45	2.328	-4.421	.000**
	2.2 ตัดสินใจและแก้ปัญหา	16.30	2.904	18.65	2.796	-3.709	.001**
	2.3 สัมพันธภาพ	16.90	1.832	18.45	1.669	-3.318	.004**
สุข	3.1 ภูมิใจตนเอง	11.50	1.762	12.55	1.761	-2.364	.029*
	3.2 พอใจชีวิต	18.45	3.252	19.50	2.460	-1.677	.110
	3.3 สุขสงบทางใจ	16.50	2.115	18.50	2.838	-3.008	.007**

*P< .05 , **P< .01

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของเยาวชนที่กระทำผิด หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมฯ

เมื่อเยาวชนที่กระทำผิดและได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยบูรณาการพุทธจิตวิทยาร่วมกับจิตบำบัดตามแนวซาเทียร์ พบว่ามีพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาทั้งด้านศีล สมาธิ ปัญญา ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 รวมทั้งก่อนเข้าโปรแกรมฯ กับระยะติดตาม 1 เดือน และ 3 เดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังแสดงในตารางที่ 5

และพิจารณาพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของเยาวชนที่กระทำผิด หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยเปรียบเทียบจากการประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมิน ทั้งก่อน หลังเข้าโปรแกรมฯ และระยะติดตาม 1 และ 3 เดือน พบว่า คะแนนพฤติกรรมในด้านศีล ระหว่างการประเมินตนเองกับผู้ปกครองประเมิน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างการประเมินตนเองและผู้ปกครองทั้งก่อน หลังเข้าโปรแกรมฯ ระยะติดตาม 1 และ 3 เดือน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของเยาวชนโดยการประเมินตนเอง

ลำดับ	การเปรียบเทียบ	ศีล		สมาธิ		ปัญญา		รวม	
		t	P-value	t	P-value	t	P-value	t	P-value
1	ก่อนเข้ากับหลังเข้าโปรแกรมฯ	-11.295	.000**	-7.816	.000**	-13.024	.000**	-14.137	.000**
2	ก่อนเข้ากับระยะติดตาม 1 เดือน	-10.737	.000**	-5.929	.000**	-4.746	.000**	-8.157	.000**
3	ก่อนเข้ากับระยะติดตาม 3 เดือน	-9.902	.000**	-6.876	.000**	-5.416	.000**	-10.813	.000**
4	หลังเข้ากับระยะติดตาม 1 เดือน	-1.100	.285	-.469	.645	1.341	.196	.082	.935
5	ระยะติดตาม 1 เดือนกับ 3 เดือน	1.216	.239	.806	.430	.077	.939	.781	.445
6	หลังเข้ากับระยะติดตาม 3 เดือน	.195	.847	.264	.795	1.641	.117	1.245	.228

**p < .01

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาระหว่างการประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมินทั้งก่อน หลัง และระยะติดตาม 1 และ 3 เดือน

ระยะเวลา	ตนเอง		ผู้ปกครอง		t	P-value
	Mean	SD	Mean	SD		
ก่อนเข้าโปรแกรมฯ						
- ศีล	18.80	2.505	18.40	3.409	6.782	.013*
- สมาธิ	19.70	3.881	20.40	3.068	.873	.356
- ปัญญา	21.05	3.804	21.25	2.989	1.124	.296
รวม	59.55	8.769	60.05	7.149	.578	.452

หลังเข้าโปรแกรมฯ

- คีล	25.70	2.296	26.05	2.438	.085	.772
- สมิติ	24.80	3.443	24.20	2.707	1.129	.295
- ปัญญา	26.30	3.097	24.60	2.415	1.050	.312
รวม	76.80	7.388	74.85	6.310	.251	.619

ติดตามผล 1 เดือน

- คีล	26.25	2.291	26.40	2.088	.341	.563
- สมิติ	25.20	3.037	24.70	2.716	.550	.463
- ปัญญา	25.20	2.931	24.55	2.350	1.897	.177
รวม	76.65	7.118	75.65	5.622	1.761	.192

ติดตามผล 3 เดือน

- คีล	25.60	2.062	26.25	2.245	.259	.614
- สมิติ	24.65	2.477	24.55	2.645	.479	.493
- ปัญญา	25.15	3.100	24.55	2.328	3.590	.066
รวม	75.40	6.224	75.45	6.228	.007	.932

* $p < .05$

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เห็นได้ว่าเด็กที่ยังเรียนไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่จบชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 รวมกันถึง ร้อยละ 30 ซึ่งหมายถึงเด็กและเยาวชนยังไม่อยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์การศึกษาที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เด็กในประเทศไทยได้มีการเข้าเรียนไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เยาวชนในกลุ่มตัวอย่างว่างงานมากที่สุดร้อยละ 35 รองลงมาคือเรียนและช่วยผู้ปกครองทำงาน ร้อยละ 30 ซึ่งพบว่าเยาวชนร้อยละ 35 ที่ว่างงานและไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อศึกษาสถานภาพสมรสของบิดา

มารดาส่วนมากอยู่ด้วยกัน เห็นได้ว่า เยาวชนที่กระทำผิดมีผู้ปกครองอยู่ด้วยกันกับเยาวชน ร้อยละ 50 ในขณะที่เยาวชนที่มีพ่อแม่หย่าร้างและเสียชีวิตรวมกัน ร้อยละ 50 จากการวิจัยในครั้งนี้ พบข้อสังเกตว่าเมื่อผู้ปกครองเข้าใจและให้โอกาสเยาวชนมากขึ้น เยาวชนกลับไปเรียนหนังสือและหางานทำมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาบุญเพียร ปุณฺณวิริโย (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวคิดและวิธีการขัดเกลาทางสังคมในสถาบันครอบครัวตามแนวพระพุทธศาสนา พบว่า ครอบครัวเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่สมาชิกครอบครัวเมื่อปฏิบัติตนถูกต้อง การลงโทษหรือ

ห้ามปราม เมื่อมีการกระทำผิดกฎเกณฑ์การเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้ตรวจสอบและแนะนำตักเตือนกันได้ และการเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้สำนึกตนในกรณีที่ได้เผลอพลั้งทำผิดพลาดไป

2. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความฉลาดทางอารมณ์และการประพฤติดนตามหลักไตรสิกขา พบว่าก่อนเข้าโปรแกรมกับหลังจบโปรแกรมฯ และระยะติดตาม 1 และ 3 เดือนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งหมายถึงเยาวชนมีคะแนนจากแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์มากกว่าก่อนเข้าโปรแกรมฯ สอดคล้องกับประกายดาว โทลินธิตติ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าภายหลังการทดลองนักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างจากการประเมินตนเองและผู้ปกครองประเมินระหว่างหลังจบโปรแกรมฯกับระยะติดตาม 1 เดือน และหลังจบโปรแกรมฯ กับระยะติดตาม 3 เดือน พบว่าไม่แตกต่างกัน และพบว่าผู้ปกครองกับเยาวชนประเมินพฤติกรรมเยาวชนไปในทิศทางเดียวกัน แต่พบว่าระยะติดตาม 1 เดือนกับระยะติดตาม 3 เดือน คะแนนเริ่มลดลง ซึ่งอาจหมายถึงเมื่อห่างจากการเข้าโปรแกรมฯ เยาวชนอาจเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงตนเองโดยบางรายอาจกลับไปพบสภาพปัญหาเดิมๆ หรือกลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิมทำให้ถูกพ่อแม่ตำหนิและรู้สึกแย่ง ทั้งนี้ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงแล้วนั้น อาจมีแนวโน้มกลับไปสู่พฤติกรรมเดิมอีก หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว แต่มีพฤติกรรมบางอย่างภายหลังจากการปรับพฤติกรรม

แล้วนั้นยังคงอยู่และพัฒนาไปเรื่อยๆ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงแล้วนั้น เป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใต้ตัวเสริมแรงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว หรืออาจเป็นเพราะกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ดังนั้นควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวให้คงอยู่

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้มีการติดตามอย่างน้อยครบ 1 ปี เพื่อความยั่งยืนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมระยะยาว และเป็นการติดตามความคืบหน้าของพฤติกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ วงษ์เชษฐ. (2543). *การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประกายดาว โทลินธิตติ. (2546). *ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกและความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระมหาบุญเพียร ปุณญวิริโย (แก้ววงศ์น้อย). (2544). *แนวคิดและวิธีการขัดเกลาทางสังคมในสถาบันครอบครัวตามแนวพระพุทธศาสนา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต

วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. (2557). *สรุปรายงาน
สถิติคดีของเยาวชนที่กระทำผิดและผลการ
ปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาของศูนย์ให้
คำปรึกษา ประจำปี 2556*. กรุงเทพมหานคร.
สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). *ทฤษฎีและเทคนิคการ
ปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ มณีจักร. (2551). *ผลของโปรแกรมการศึกษา
เชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎี
สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลที่มีต่อพฤติกรรม
กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของเยาวชนใน
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การค้นคว้า
แบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*